

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3278/2025
20.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, Гордане Комненић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Ћирковић Мидић, адвокат из ..., против тужене Република Србија – Министарство унутрашњих послова, Одред жандармерије у Краљеву, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 228/25 од 26.03.2025. године, у седници одржаној 20.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 228/25 од 26.03.2025. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 228/25 од 26.03.2025. године и пресуда Основног суда у Краљеву П1 547/23 од 31.05.2024. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да у корист тужиоца, уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Фонду ПИО, а на основу додатака на плату за време рада и боравка на терену за период од јула 2015. године до јануара 2018. године на укупан износ од 401.903,82 динара, а на месечне основице у износима ближе одређене у ставу првом изреке првостепене пресуде, а које су тужиоцу досуђене по основу пресуде Основног суда у Краљеву П1 57/22 од 24.02.2022. године и пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1606/22 од 21.07.2022. године, те да о извршеној уплати достави доказ тужиоцу, као и да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 57.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 547/23 од 31.05.2024. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Фонду ПИО, а на основу додатака на плату за време рада и

боравка на терену за период од јула 2015. године до јануара 2018. године на укупан износ од 401.903,82 динара, а на месечне основице у износима као у садржини тог става, а које су тужиоцу досуђене по основу пресуде Основног суда у Краљеву П1 57/22 од 24.02.2022. године и пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1606/22 од 21.07.2022. године, те да о извршеној упати достави доказ тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 65.750,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 601/24 од 09.05.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 23/10), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. тог закона одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1606/22 од 21.07.2022. године, којом је преиначена пресуда Основног суда у Краљеву П1 57/22 од 24.02.2022. године, обавезана је тужена да исплати тужиоцу на име теренског додатка за период од јула 2015. године до јануара 2018. године појединачне износе за законском затезном каматом у висини и на начин ближе одређен изреком ове пресуде. Тужена је тужиоцу исплатила износе досуђене наведеном првостепеном пресудом, али на исплаћене износе за тужиоца није уплатила доприносе за пензијско и инвалидско осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су применом одредаба члана 2, члана 13. и члана 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник“ РС број 84/2004...) и члана 39. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ број 25/15) усвојили тужбени захтев тужиоца. Како се додатак за рад на терену, сврстава у додатке на плату, а досуђени износи на име теренског додатка представљају приход тужиоца, а не стварне трошкове који би се правдали рачунима и на које се не уплаћују доприноси,

тузилац има право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на правноснажном пресудом досуђене износе на име теренског додатка, који представљају основицу за уплату наведених доприноса.

По оцени Врховног суда становиште нижестепених судова засновано је на погрешној примени материјалног права.

У овој парници, тужилац запослен код тужене, тражи уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање надлежном РФ ПИО на износе који су му досуђени пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1606/22 од 21.07.2022. године, којом је преиначена пресуда Основног суда у Краљеву П1 57/22 од 24.02.2022. године, а по основу теренског додатка за период од јула 2015. године до јануара 2018. године.

Права, обавезе и одговорности запослених код тужене, у периоду потраживања, регулисана су Законом о полицији („Службени гласник РС“ број 101/05...64/15), који је био у примени до 05.02.2016. године, а након тога Законом о полицији („Службени гласник“ број 6/16), који је у примени од 06.02.2016. године. Оба закона предвидела су право на накнаду трошкова запослених, тј. полицијских службеника између осталих и рада и боравка на терену - члан 147б став 1. тачка 4. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 101/05...92/11), односно за смештај и исхрану док ради и борави на терену – члан 188. став 1. тачка 3. Закона о полицији („Службени гласник“ број 6/16). Такође, према Посебном колективном уговору за полицијске службенике („Службени гласник РС“ број 18/11,46/14), члану 33. став 1. тачка 5. запослени између осталих има право на накнаду трошкова рада и боравка на терену. Посебан колективни уговор за полицијске службенике („Службени гласник РС“ број 22/15, 70/15), који је био у примени од 08.03.2015. године, није уредио питање накнаде трошкова, али је у члану 47. предвидео примену одредаба Закона о полицији, прописа којима се уређују радни односи у државним органима и којима се регулише област рада, за све из области права и обавеза из рада и по основу рада полицијских службеника што није регулисано овим посебним колективним уговором, као и примену одредаба Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", број 25/15), када је за полицијске службенике то повољније. С тим у вези, Посебан колективни уговор за државне органе („Службени гласник РС“ број 25/15, 50/15), у члану 39, предвиђа право запосленог на накнаду трошкова рада и боравка на терену (теренски додаток). Услови под којима државни службеници и намештеници остварују право на накнаду трошкова који настају у вези са њиховим радом у државном органу, начин накнаде и висина накнаде трошкова уређени су Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ број 98/07...84/15), која прописује да се државном службенику и намештенику, између осталог надокнађују трошкови рада и боравка на терену (члан 2. став 1. тачка 5.).

Одредбом члана 44. став 1. и 2. Уредбе прописано је да државном службенику и намештенику исплаћује се накнада трошкова рада и боравка на терену (теренски додаток) која износи 3% просечне месечне зараде запосленог у Републици Србији, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате. Ако за рад и боравак на терену нису обезбеђени бесплатни смештај и исхрана, теренски додаток увећава се за трошкове смештаја и

исхране: за трошкове смештаја - највише до износа накнаде за трошкове смештаја на службеном путовању у земљи (члан 8. ове уредбе), а за трошкове исхране - највише за дневницу за службено путовање у земљи (члан 9. ове уредбе).

Наиме, наведеним одредбама накнада за рад и боравак на терену сврстана је у трошкове који се надокнађују запосленима тј. полицијским службеницима и не представља додатак на плату, односно увећану плату (њена чине додатак, односно увећање за рад ноћу, за рад на дан празника који је нерадни дан, рад у смени, прековремени рад, приправност, замену руководиоца, за додатно оптерећење на раду). Плата запослених тужене, односно полицијских службеника према одредбама члана 146. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 101/05...64/15), и према одредбама члана 184. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 6/16) састоји се од основне плате, додатака на плату и пореза и доприноса из плате, односно из основне плате и увећене плате, дакле не и из трошкова који се надокнађују запосленом. То значи да ни трошкови рада и боравка на терену, нису саставни део плате, па не чине ни основицу доприноса у смислу члана 13. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ број 84/04...7/17), према коме је основица доприноса зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа. Код изложеног, супротно налажењу нижестепених судова, неосновано је потраживање тужиоца за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на износе теренског додатка који су му досуђени правноснажном пресудом.

На основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је успела у поступку по ревизији па јој на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. у вези члана 165. став 2. Закона о парничном поступку припадају трошкови поступка према оствареном успеху у спору. Висина је одмерена на име тражених трошкова за састав жалбе у износу од 30.000,00 динара и ревизије у износу од 27.000,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања парничних радњи.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 165. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић